

גיליון מס' 10

שבת ב-ח

י"ב - י"ח אדר, שבוע פרשת כי תשא, תש"פ

מלאכת הוצאה בשבת, ועקרא מגילה בפורים שחל בשבת

(שבת ב ע"א – ג ע"א)

מלאכת הוצאה היא האחרונה ברשימת ל"ט המלאכות (משנה שבת ז, ב), אך היא הנושא הראשון בו עוסקות המשניות הראשונות בפרק ראשון, וזה נושא שעוסקים בו רבות במהלך המסכת. נעסוק בהגדרת מלאכת הוצאה מרשות היחיד לרשות הרבים ולהיפך, וכן באיסור העברה ד' אמות ברשות הרבים: עקירה – העברה – הנחה.

בשל הקירבה לפורים, נעסוק בנימוק להלכה מדוע אין קוראים מגילה כשפורים חל בשבת: "שמא יעבירו ארבע אמות לרשות הרבים".

שבת ב ע"ב – ג ע"א

אמר ליה רב מתנה לאביי: הא תמני הויין תרתי סרי הויין... מכל מקום תרתי סרי הויין? פטורי דאתי בהו לידי חיוב חטאת קא חשיב, דלא אתי בהו לידי חיוב חטאת לא קא חשיב. שניהן פטורין. והא אתעבידא מלאכה מבינייהו? תניא רבי אומר: "[ואם נפש אחת תחטא בשגגה] מעם הארץ בעשותה [אחת ממצות ה' אשר לא תעשינה ואשם]" (ויקרא ד, כז) העושה את כולה ולא העושה את מקצתה. יחיד ועשה אותה חייב, שנים ועשו אותה פטורין. איתמר נמי אמר רבי חייא בר גמדי, נזרקה מפי חבורה ואמרו: "בעשותה" יחיד שעשאה חייב, שנים שעשאוה פטורין.

רש"י

פטורי דאתי בהו לידי חיוב חטאת - כגון עקירות שהן תחלת המלאכה, דאיכא למגזר דילמא גמר לה אבל הנחות - לא מצי למיתי לידי חיוב חטאת, דהא ליכא עקירה גבי האי.

תוספות ד"ה שניהם

שניהם פטורין והא איתעבידא מלאכה מבינייהו - אינו קאי אמתני' שהרי רישא דשניהם פטורין דהיינו פשט העני את ידו לפניו קבעי לקמן (ד' ד.) אלא קאי אמאי דקאמר "פטורי דאתי בהו לידי חיוב חטאת קחשיב" אבל חטאת לית בהו אלא שניהן פטורין כדקתני מתני', ואמאי "והא איתעבידא מלאכה מבינייהו"? ולא פריך שיתחייב הראשון דאין סברא דע"י השני שעשה הנחה וגמר המלאכה יתחייב הראשון, אלא אשני קא פריך שיתחייב לפי שעל ידו נגמרה המלאכה.

- אלו פעולות בנוגע למלאכת הוצאה נמנו במשנה ואילו לא?
- הסבר את הלימוד מהפסוק "בעשותה" בנוגע לחיוב קרבן חטאת. באיזה מצב יחיד יהיה חייב קרבן על מלאכת הוצאה ובאיזה מצב שנים יהיו פטורים קרבן על מלאכת הוצאה?

צורבא הדף היומי

צורבא
מרבנן
TZURBA
M'RABANAN
לעילוי נשמות מאיר (מיש) אלימלך ז"ל

[1] אם הטעם הוא, דזהו עיקרה של מלאכה, לעקור החפץ מרשות היחיד ולהניחו ברשות הרבים או איפכא, ואז נגמרה מלאכת ההוצאה וההכנסה, ובלא ההנחה ברשות האחרת, אין על זה שם הוצאה

והכנסה, אף דבעצם הרי הוציא החפץ מרשות לרשות. אבל כן עיקרה של מלאכה זו, דאינה חשובה מלאכה כלל, טרם שהניח החפץ ברשות האחרת, ונמצא דההנחה הוא מגוף מלאכת ההוצאה. [2] או דיש לומר, דבאמת שם המלאכה של הוצאה היא, על ההוצאה של החפץ מרשות לרשות. ואף טרם שהניח והחפץ עודנו בידו, שפיר נקרא על זה שם מלאכת הוצאה, דהרי החפץ כבר הוא ברשות אחרת, וזהו עיקרה של מלאכת הוצאה, ורק לענין חיובא גזירת הכתוב הוא דבעינן הנחה, והוא רק תנאי ודין לחיובא, ולא מגוף המלאכה, וכמו שיש תנאי לחיובא, דבעינן שיעשה עקירה ממקום ד' [טפחים] על ד' [טפחים], ויניח על גבי מקום ד' [טפחים] על ד' [טפחים]. אטו נאמר, דבלא עקירה ממקום ד' [טפחים] על ד' [טפחים], או בלא הנחה על גבי מקום ד' [טפחים] על ד' [טפחים] (שבת ד ע"א), לא הוי על זה שם הוצאה כלל, הרי החפץ היה מונח ברשות היחיד ועתה מונח ברשות הרבים, ורק דין הוא ותנאי בהחיוב, וכל מלאכה ומלאכה יש לה דינים ותנאים מיוחדים לענין חיובא.

...ויסוד לספק זה הוא לנו מדברי התוס' ז"ל דף צ"ג ע"א (בד"ה חד למעוטי זה עוקר וזה מניח):
וזה כתב אות אחת ובא חבירו וכתב אות שניה, לא איצטרך קרא אלא להוצאה, דהוה אמינא אהכנסה ואהוצאה קפיד רחמנא, וליחייב אפילו בלא הנחה.

הרי דנחתו לסברא זו, דהכנסה והוצאה מקריא גם בלא הנחה, ואי לאו מיעוטא דקרא, הוה אמינא ליחייב גם בלא הנחה, דעכ"פ הרי הוציא והכניס מרשות לרשות, וגלי לן קרא דבלא הנחה לא מתחייב.

ועתה שפיר יש מקום לספק, אם הגזרת הכתוב הוא רק שיש תנאי בחיובא דהוצאה והכנסה, דבעינן שיניח החפץ, ובלא זה אינו מחויב, אף כי מלאכת ההוצאה וההכנסה נעשית בעיקרה, או דגזרת הכתוב הוא, דלא מקריא כלל הוצאה והכנסה בלא הנחה, וההנחה היא מגוף המלאכה וכמו שכתבתי. ובאמת יותר מסתברא כהצד הראשון, ולא בא הכתוב רק לחדש לן דין בחיובא דבעינן הנחה. אבל הוצאה מקריא גם טרם שהניח. ולענין זה הסברא כדקיימא קיימא, כמו שהיינו אומרים בלא הקרא. ועל כן דהכי הסברא נוטה, ומדוע זה נאמר דבא הכתוב וחדש לן נגד הסברא הפשוטה, בודאי יותר מסתבר לומר, דהכתוב רק בא לחדש דין ותנאי בחיובא לחוד. אבל שם הוצאה והכנסה הויא גם בלא הנחה.

ולא עוד אלא שיש להסתייע מלשון התוס' ז"ל, מדלא כתבו דהוה אמינא דהוצאה והכנסה מקריא גם בלא הנחה, דאז הוה משמע דהשתא גלי קרא דבלא הנחה לא מקריא הוצאה והכנסה. אבל דקדקו בלשונם ז"ל, "דהוה אמינא אהכנסה והוצאה קפיד רחמנא", משמע דזהו בהחלט, דהכנסה והוצאה מקריא בלא הנחה, ודוק.

- מה הם שני צדדי החקירה של האפיקי ים, בהגדרה של מלאכת הוצאה.
- מה היא ההוכחה כצד אחד בחקירה מדברי התוספות בשבת צג ע"א, ובדיוק לשונו ד"הוה אמינא אהכנסה והוצאה קפיד רחמנא".

הרב יחיאל מיכל רבינוביץ, אפיקי ים חלק ב סימן ד - ענף ח [המשך]

אמנם אחרי שובי והתבונני בזה נחמתי, ...דאני תמכתי יסודי בדברי תוס' ז"ל בדף צ"ג ע"א ד"ה חד, דהוצאה והכנסה מקריא גם בלא הנחה. אולם מצאתי עתה שהתוס' ז"ל עצמם סתרו דבריהם בזה, והוא בדף ג ע"א (בד"ה שניהם פטורים והא אתעבידא מלאכה מבינייהו):

ולא פריך שיתחייב הראשון, דאין סברא דע"י השני שעשה הנחה וגמר המלאכה יתחייב הראשון, אלא אשני קא פריך שיתחייב, לפי שעל ידו נגמרה המלאכה עכ"ל.

הרי דסברת התוס' ז"ל בכאן הוא ממש להפך, דהראשון לא עשה כלום, ואין הוה אמינא לחייבו כלל, ורק סלקא דעתך לחייב להשני שגמר המלאכה. ומוכח בעליל דסבירא ליה, דהנחה היא מגוף המלאכה, וכ"כ הרשב"א ז"ל שם. וגם פשוט הדברים בכל מקום נראה, דהנחה היא גמר המלאכה. ובכדי שלא יסתרו דברי תוס' ז"ל להדדי, ע"כ צ"ל גם בדבריהם בדף צ"ג ע"א דרק בסלקא דעתך היה מקום לומר כן. אבל לא כן האמת, וגם דשם על כל פנים אתעבידא מלאכה מבינייהו, כלשון הש"ס לעיל דף ג ע"א, ומה שאין כן בלא הונח כלל.

ומלבד כל אלה יש לי להוכיח מתלמוד ערוך, דהנחה היא מגוף מלאכת ההוצאה, ובלא הנחה אינה הוצאה כלל. והוא בפסחים דף פ"ה ע"ב:

אמר רבי אמי המוציא בשר הפסח מחבורה לחבורה, אינו חייב עד שיניח. מאי טעמא? הוצאה כתיב ביה כשבת, מה שבת עד דעביד עקירה והנחה, אף הכי נמי עד דעביד עקירה והנחה.

...הרי מפורש יוצא מזה, דבלא הנחה לא הוי על זה שם הוצאה כלל בשבת. ואדרבה משבת אנן למדין לכל מקום דכתיב הוצאה, כמו בפסח ובפרים הנשרפים, דבעינן בהו גם כן הנחה כמו בהוצאה דשבת. וממילא כיון דכל עוד דלא הניח לא הויא הוצאה כלל.

[הגה"ה: ונלע"ד דזהו שדייק שם רש"י ז"ל בלשונו הזהב, בד"ה דעבד לי' עקירה והנחה וז"ל בשבת דבעינן עקירה והנחה "דעד שיניח לא נגמרה מלאכה" וכו' עכ"ל. ומאי בעי רש"י ז"ל בזה במה שכתב, דעד שיניח לא נגמרה מלאכה. ונראה כמיותר לכאורה. אבל לפי מה שכתבתי, לשונו ז"ל מזוקק, דכונתו דלאו דינא הוא רק לחיובא דשבת, ואז לא הוה שייך למילף מזה לפסח, כיון דאינו מגוף המלאכה, אבל באמת הוא מגוף המלאכה בשבת, וממילא ילפינן גם לפסח ואתי שפיר.

- מה הסתירה כביכול בין שני דברי התוס' בדף ג ע"א ובדף צג ע"א, ומה התשובה לסתירה.
- מה ההוכחה מהגמ' בפסחים ומדברי רש"י כצד האחר בחקירה מה היא ההגדרה של מלאכת הוצאה.

טלטול מגילת אסתר כשפורים חל בשבת

מאחר שפורים חל בקרוב, נעיין בקצרה בשאלת מקרא מגילה כשפורים חל בשבת [פורים משולש]. האיסור לטלטל ארבע אמות ברשות הרבים הוא בסיס הנימוק מדוע לא קוראים מגילה בשבת ע"פ רבה: "שמא יעבידנו ארבע אמות ברשות הרבים", וכך גם בנוגע לתקיעת שופר בשבת ובנוגע לנטילת ארבעה מינים בשבת.

מגילה ד ע"ב

...מגילה בשבת לא קרינן. מאי טעמא? אמר רבה: הכל חייבין בקריאת מגילה (ובתקיעת שופר), ואין הכל בקיין במקרא מגילה, גזירה שמא יטלנה בידו וילך אצל בקי ללמוד, ויעבירנה ארבע אמות ברשות הרבים. והיינו טעמא דשופר, והיינו טעמא דלולב. רב יוסף אמר: מפני שעניניהן של עניים נשואות במקרא מגילה.

תניא נמי הכי: "אף על פי שאמרו כפרים מקדימין ליום הכניסה, גובין בו ביום ומחלקין בו ביום".
אף על פי שאמרו אדרבה משום דאמרו הוא? אלא הואיל ואמרו שכפרים מקדימין ליום הכניסה גובין
בו ביום ומחלקין בו ביום מפני שעניניהם של עניים נשואות במקרא מגילה.

תוספות שם ד"ה ורב יוסף

ורב יוסף אמר מפני שעניניהם של עניים נשואות למקרא מגילה - ע"כ צ"ל דרב יוסף לא פליג
אטעמיה דרבה, דהא גבי שופר ולולב ליכא טעמא אחרינא. מכל מקום קאמר הכא טעמא אחרינא
משום דאיכא נפקותא מיהא במקדש דליכא שבות, ואפילו הכי אסור, משום האי סברא דקאמר רב
יוסף.

- אחד האמוראים הסביר מדוע אין קוראים המגילה בשבת, ואחד האמוראים הסביר מדוע
מקדימים לקרוא המגילה לפני שבת. הסבר את דברי רבה ורב יוסף בהתאם לכך.
- ע"פ התוספות מה הסיבה לומר שרב יוסף לא חולק על רבה, ומה הנפקא מינה ביניהם.

אך כנראה שהרמב"ם לא הבין כך את דברי רבה ורב יוסף.

רמב"ם הלכות מגילה א, יג-יד

אין קוראין את המגילה בשבת גזירה שמא יטלנה בידו וילך אצל מי שהוא בקי לקרותה ויעבירנה
ארבע אמות ברשות הרבים, שהכל חייבים בקריאתה ואין הכל בקיאים בקריאתה, לפיכך אם חל זמן
קריאתה בשבת מקדימין וקוראין אותה קודם השבת. ...כיצד? ...חל יום חמשה עשר להיות בשבת
בני כרכים מקדימין וקוראין בערב שבת שהוא יום ארבעה עשר ובני עיירות קוראין בו ביום שהוא
זמנם ונמצאו הכל קוראין בארבעה עשר.

הגהות מימוניות שם אות ב

ודלא כרב יוסף דאמר מפני שעניניהם של עניים נשואים למקרא מגילה.

לפי הגהות מימוניות, הרמב"ם לא קבל את הסברו של תוספות ולפיו רבה ורב יוסף חולקים. יתכן
והדבר תלוי בשיטת הרמב"ם בנוגע לזמן בו יש לתת מתנות לעניים:

רמב"ם הלכות מגילה ב, יד

מצות יום ארבעה עשר לבני כפרים ועיירות ויום חמשה עשר לבני כרכים להיות יום שמחה ומשתה
ומשלוח מנות לרעים ומתנות לאביונים, ומותר בעשיית מלאכה ואע"פ כן אין ראוי לעשות בו
מלאכה, אמרו חכמים כל העושה מלאכה ביום פורים אינו רואה סימן ברכה לעולם. בני כפרים
שקדמו וקראו בשני או בחמישי אם חלקו מעות לאביונים ביום קריאתן יצאו, אבל השמחה והמשתה
אין עושין אותה אלא ביום ארבעה עשר, ואם הקדימו לא יצאו, וסעודת פורים שעשאה בלילה לא
יצא ידי חובתו.

הרב לוי בן חביב, שו"ת מהרלב"ח סימן לב

כתב הרמב"ם בפ"ב מה' מגילה וז"ל: "בני כפרים שקדמו וקראו בשני או בחמישי אם חלקו מעות
לאביונים יצאו". וצ"ע למה כתב "אם חלקו" בדיעבד ולא אמר מחלקים? וכבר הליץ בעדו הרב בעל
מגיד משנה שלמד כן מהמשנה שאמרה "מותרים בהספד... ומתנות לאביוניים" משמע. אבל לא
חייבים אלא רשאים, ואף פירוש הברייטא כן הוא לדעתו עד כאן לשונו.

ונראה לעניות דעתי לומר עוד בטעם זה כתלמיד הדן לפני הרב, שדעת הרמב"ם היא שכיון שהברייתא הזאת הובאה בגמרא לסיועי לרב יוסף והוא חולק על רבה, דאף על גב דלאו חולק ממש הוא אלא שאינו מודה בטעמו, והוסיף יותר דנפקא מינה למקדש דליכא שבות וכדכתבו התוס', מ"מ לדעת רבה ליכא האי טעמא כלל. ואם כן הברייתא נראה שחולקת עליו. ורבה ורב יוסף הלכתא כרבה ואי הכי אית לן למימר שסובר רבה דהאי ברייתא לאו לחיובא היא אלא רשאים קאמר כדקאמר במתניתין "מותרים" וכיון דלאו לכתחלה היא האי טעמא לא מקדמין מקרא מגילה מחמתיה קודם השבת. ואף על גב דבגמרא איתניה לסיועי לרב יוסף, איברא דהכי הוא כפי פשטא. אבל רבה אית ליה האי פירוקא, וכיון דהברייתא לא הויא תיובתיה כפום האי פירושא, אית לן למפסק כותיה. זה נראה טעמו של הרמב"ם.

- לפי הרמב"ם מה הזמן המועדף לתת מתנות לעניים, ומדוע הוא לא פסק כרב יוסף?
- לפי הרלב"ח רב יוסף אולי מסכים עם רבה, ואף הוסיף עליו, אך רבה חולק על רב יוסף. הסבר את הוכחת הרלב"ח לדבריו.

הלכה למעשה

שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן שמז, א

מן התורה אינו חייב אלא כשעוקר חפץ מרשות היחיד והניחו ברשות הרבים, או איפכא.

משנה ברורה סימן שמז ס"ק א

(א) אלא וכו' - שזה נקרא מלאכה שלמה שעקר החפץ מרשות זה והניח ברשות אחר, אבל אם אינו עושה אלא חצי מלאכה או שנעשית המלאכה שלמה ע"י שנים שזה עוקר וזה מניח פטורים. שכן דרשו רז"ל מקראי בפ"ק דשבת מדכתיב גבי חיוב חטאת "מעם הארץ בעשותה" העושה את כולה חייב חטאת ולא העושה את מקצתה. יחיד ועשה אותה חייב. שנים ועשו אותה פטורים. ומ"מ מדרבנן אסור, שמא יבוא כל אחד ואחד לעשות מלאכה שלמה.

הרב משה לוי, מנוחת אהבה, חלק ג פרק כז סעיף טז

המוציא בשבת חפץ מרשות היחיד לרשות הרבים או להיפך, וכן המעביר בשבת חמש אמות ושלושה חומשי האמה (2.68 מטר) ברשות הרבים, הרי זה אסור מן התורה אם התקיימו התנאים הבאים: שעקר את כל החפץ מרשות אחת כולו והניח כולו ברשות שניה, או שעקרו כולו והעבירו ברשות הרבים והניח כולו בסוף חמש אמות ושלושת חומשי האמה. אבל אם לא עקרו כולו או לא הניח כולו או שעקרו ולא הניחו או שהניחו ולא עקרו, הרי זה אסור מדברי סופרים בלבד. שעקר את החפץ מעל גבי מקום שיש בו שיעור ארבעה טפחים על ארבעה טפחים (שלושים ושנים ס"מ על שלושים ושנים ס"מ) או יותר, והניחו על גבי מקום שיש בו שיעור ארבעה טפחים על ארבעה טפחים. ...

שיוציא את החפץ כדרך בני אדם המוציאים חפצים, אבל אם הוציאו בשינוי שלא כדרך המוציאים, הרי זה אסור מדברי סופרים בלבד.

יש אומרים שצריך שיוציא או יעביר "כשיעור" המועיל לחייבו, אבל אם הוציא פחות מכשיעור, הרי זה אסור מדברי סופרים בלבד. ויש אומרים שגם המוציא פחות מכשיעור הרי הוא אסור מן התורה אם התקיימו שאר התנאים הנ"ל.

אמונה

פירוש המשנה לרמב"ם מסכת שבת פרק א משנה א

ומה שהצריכו להתחיל בדיני הוצאה מרשות לרשות ואף על פי שהיא מנויה בסוף אבות מלאכות כלמר המוציא מרשות לרשות, לפי שמלאכה זו מצויה הרבה ובה נכשלים על הרוב, מפני שאינה צריכה כלים, ושנית ללמדנו שהיא מלאכה ואף על פי שנראית שאינה מלאכה, לפיכך הקדימה לחזוק הענין לפי שהיא מדרשא אתיא כמו שיתבאר.

חידושי המהר"ל מסכת שבת דף ב עמוד א

מתניתין. יציאות השבת שתיים שהן ארבע וכו'. ...נראה משום דעל ידי איסור הוצאה יש שביתה לגמרי כאשר שובת ואין מוציא כלים מרשות לרשות דהא אין איסור עירוב והוצאה ליום טוב, והתנא התחיל דבריו במה שהוא עיקר שביתת שבת דהיינו ארבע יציאות לשבת. וראיה לזה כי בפרק כלל גדול שנה בסיפא המוציא מרשות לרשות, והיינו כי המלאכה שעל ידו יש שביתה לגמרי ראוי לשנות בסוף, כלומר שיש לו לשבות בכל מלאכות אף בהוצאה ואז הוא שבת לגמרי.

ר' צדוק הכהן מלובלין - פרי צדיק בראשית פרשת וישלח, ח

איתא בזוהר הקדוש (ח"ב ס"ג ב) "אל יצא איש ממקומו ביום השביעי" ממקומו תנינן מההוא מקום וכו', ורזא דמלה ברוך וגו' ממקומו וכו', ודא איהו רזא דכתיב (שמות ג', ה') "כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא". כי זהו השורש של קדושת שבת בזמן להיות גם המקום מקודש מצד פריסת סוכת שלום. ומפסוק "אל יצא" דרשו על הוצאה מרשות לרשות (עירובין י"ז ע"ב ועיין שם בתוס') והיינו כי מקום הקדושה נקרא רשות היחיד, ורשות הרבים הוא ההיפך (כמו שמובא בתיקוני זוהר ריש תיקון כ"ד ושאר מקומות). ועל זה התחיל מסכת שבת יציאות השבת דיני הוצאה מרשות לרשות ורמז פשט העני את ידו מרשות הרבים שעומד בו, כי אין עני אלא בדעה (נדריים מ"א א) והגם שהוא עומד ברשות הרבים עם כל זה יש לו גם שם קדושת המקום של ארבע אמות שרשאי לטלטל בו בשבת. אמנם אם פשט ידו לפניו וכו' העני חייב.

הרב רא"ם הכהן, להשקות את הגן, מבוא למסכת שבת, עמ' 46

טבעו של אדם הוא להתרחק מן המקום לחפש את לחמו בחוץ. השבת משיבה לאדם את הקישור למקום. השיבה למקום מתוארת בהקשר אחר בספר יצירה:

...ואם רץ פ"ך לדבר ולבך להרהר, שוב למקום שלכך נאמר "והחיות רצוא ושוב" ועל דבר זה נכרת הברית (ספר יצירה א, ח)

השיבה למקום היא תהליך ה"רצוא ושוב", תהליך המתאר את התנהלות המלאכים, שאותו גם האדם חייב לעבור בקשר שלו עם הקב"ה באמצעות "רצוא" על ידי העשייה והיצירה האנושית. ו"שוב" שיבה ליצירה הגדולה ולעומד מאחוריה.

לאור זאת אפשר לבאר את איסורי ההוצאה וההכנסה של שבת כחלק מתהליך השיבה למקום. השיבה היא קידוש מקומו של האדם ומציאת כבוד ה' שהוא "מקומו של עולם".

כאשר מצווה ה' את עם ישראל שלא לצאת ממקומם ביום השבת, נוצרת זיקה עמוקה בין האדם השובת ובין ביתו, המקום שבו הוא שובת. איסור היציאה, ואיסור ההוצאה מרשות לרשות שייגזר ממנה, יוצרים במהלך יום השבת מציאות שבה האדם נשאר בביתו, ללא יכולת לצאת או להוציא דבר. מה שישנו ישנו, ומה שאיננו – איננו. הבית הוא מקומו הטבעי והפשוט של האדם. זה אינו מקום עבודתו, שבו הוא אמור לייצור ולשנות ובו הוא נמדד על פי תפוקות ותוצרים. הבית הוא המרחב המוגן של האדם, שבו הוא חלק מהמשפחה ומוקף באהבה ותמיכה. כאשר מצווה אותנו הקב"ה שלא לצאת מהבית ביום השבת הוא יוצר מצב שבו במשך יום אחד בכל שבוע אנחנו נמצאים במקום שבו אנחנו יכולים לנוח, ולהתחבר לעצמנו ולמרחב הטבעי שלנו מחדש. השבת אם כן איננה רק מקדש וזמן, אלא לא פחות מכך מקדש המקום – ציווי על האדם לקדש את מקומו ולא לצאת ממנו כל היום השביעי.